

چهارشنبه 10 خرداد 1396 - 5 رمضان 1438 - 31 می 2017

انعقاد عهدنامه "ارز روم" میان دولت ایران و امپراتوری عثمان (1226 ش)

انعقاد عهدنامه "ارز روم" میان دولت ایران و امپراتوری عثمان (1226 ش)

در زمان سلطنت محمدشاه قاجار، والی بغداد به تحریک بازرگانان بصره که از رونق گرفتن بندر خرمشهر زیان دیده بودند، این بندر را مورد تجاوز قرار داد و پس از کشته و زخمی کردن عده‌ای، اموال بازرگانان را به غارت برد. در پی آن، دولت ایران نماینده‌ای به عثمانی فرستاد تا با آنان به مذاکره پرداخته، جبران خسارات وارده را خواستار شود. در این اثنا، دولت عثمانی مدعی شد که بندر خرمشهر جزء خاک عثمانی است و این حادثه را مسأله‌ای داخلی می‌داند. در پی این ادعا، دولت ایران نیز تهدید کرد که به تلافی حمله به خرمشهر، شهر بغداد را هدف حملات خود قرار خواهد داد. اما دولت عثمانی که پس از جنگ‌های خود با روسیه، تمایلی به جنگ با ایران نداشت، نماینده‌اش را به ایران فرستاد و بندر خرمشهر را تخلیه کرد. پس از آن، مذاکرات دو طرف آغاز شد در این اثنا بار دیگر کشتاری در کربلا روی داد و در آن ایرانیان مقیم کربلا قتل عام شدند. این حادثه، دولت ایران را به شدت عصبانی کرد اما با تلاش‌های سیاسی، مذاکرات صلح آغاز شد و پس از گذشت دو سال، قرارداد ارز روم در دهم خرداد 1226 ش برابر با 16 جمادی الثانی 1262 ق بین ایران و عثمانی امضا گردید. نماینده ایران در این کنفرانس، میرزا تقی خان فراهانی معروف به امیرکبیر بود که تلاش و تدبیر او، شگفتی و تحسین نمایندگان روس و انگلیس را برانگیخت. به موجب این پیمان دولت ایران از ادعای خود نسبت به سلیمانیه چشم پوشید و در عوض دولت عثمانی مالکیت ایران بر بندر خرمشهر و حق کشتی‌رانی در رودخانه شطالعرب را به رسمیت شناخت و مقرر شد که دولت عثمانی از بدرفتاری با زائران و بازرگانان ایرانی پرهیز کند.

ثبت برج شیشه و عمارت ارگ قدیم اراک در فهرست آثار ملی ایران

برج شیشه و عمارت ارگ قدیم مربوط به دوره قاجاریه و در زمان سردار اعظم حکمران اراک ساخته شد. فضاها و تقسیمات بنا مشخص کننده جهت نگاهبانی است و چون دارای کاشی‌های شفاف می‌باشد به نام برج شیشه معروف شده است. خانه سپهدار نیز همزمان با برج در نزدیکی آن احداث شده که باغ و فضای بسیار بزرگ و مصفا داشته است و دارای سرداب زیبایی است که سقف آن با کاشی‌های گل و بوته بصورت شمسه تزیین شده و دارای سرداب زیبایی است که سقف آن با کاشی‌های گل و بوته بصورت شمسه تزیین شده و دارای طاق دو پوسته است. ارگ یا مقر حکومتی در بافت قدیمی اراک در خارج از فضای اصلی شهر و در قسمت شمالی آن قرار داشته است. این فضای اداری، حکومتی یا مساحت گسترده خود دارای فضاهای مختلفی بوده است. بنای ارگ حکومتی متشکل از قسمت اداری و خانه سپهدار که امروزه از عمده بنای آن اثری باقی نیست به سال 1231 هجری نسبت داده می‌شود. مساحت این ارگ بنا به نوشته سالنامه معارف عراق برابر 5/1 بقعه (قطعه زمین) یا 5/1 برابر یکی از قطعات واقع در بافت قدیمی بوده است. ارگ حکومتی متشکل از فضاهای اداری، نظامی و پذیرایی بود. مجموعه ارگ حکومتی دارای تالار آئینه خانه، برج قلعه فرنگی، اندرون امیر، حوضخانه، دیوان خانه، تالار کرناخانه، وزیرخانه، مسجد ارگ، سرطوبله، دروازه ارگ بالا، میدان دروازه ارگ بالا و حمام بوده است. برج شیشه و عمارت ارگ قدیم در اراک، خیابان ادیجو، کوچه شهید رنجبر واقع شده و این اثر در تاریخ 1354/03/10 با شماره ثبت 1076 به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آیت الله خمینی به مناسبت سالگرد قیام 15 خرداد نطقی ایراد کردند از جمله فرمودند: (1357ش)

این چه وضعی است که در ایران است؟ این چه آزادی است که اعطا فرمودند؟ مگر آزادی اعطا شدنی است؟ خود این کلمه جرم است، کلمه اینکه آزادی را اعطا کردیم جرم است. آزادی مال مردم است، قانون آزادی داده، خدا به مردم آزادی داده، اسلام آزادی داده، اعطا کردیم چه غلطی است؟ بتوجه که اعطا بکنی؟ تو اصلاً چه کاره هستی این آقای دروازه تمدن بزرگ، خود تهران را ملاحظه کرده است؟ اینطوری که آقایان نوشته اند چهل و چند منطقه است که در این مناطق زاغه نشینها و چادرنشینها هستند، ملت ایران جنایات 15 خرداد را فراموش نخواهد کرد درگذشت ملاعلی علیاری، عالم جلیل (1236ق)

مرحوم آیت عظمی مجتهد علیاری یکی از اکابر فقه‌های آذربایجان در اوایل قرن اخیر بود. معظم له در سال 1238 در قریه سردرود تبریز به دنیا آمد. پس از اتمام مقدمات علوم و سطوح فقه و اصول سالها در نجف اشرف از محضر شیخ مرتضای انصاری، میرزای بزرگ و سید ترک و... بهره مند بود و خود به مقام اجتهاد و استادی رسید. تألیفات او در فقه و اصول و رجال معروف است که خود دلالت بر مراتب علمی و کثرت احاطه فقهی او دارد. کتاب مناهج الاحکام و دلایل الاحکام یک دوره مبسوط فقهی در شرح شرایع محقق اول، مجلدات بهجت الآمال (و کتاب مقال) او در علم رجال و شناخت اعلام

زبدۀ مقال و نخبه، ایضاح غوامض، ریاض المقاصد، ریاض المسائل، مشکوٰۃ الاصول، منتهی الآمال و منهاج المله... از آثار ارزنده اوست. کتب مزبور هر یک در چند جلد حاوی فقه و اصول و حدیث و علم اخلاق و علم رجال می باشد. مجتهد علیاری یکی از دانشمندان معروف آذربایجان در ردیف مراجع و علمای بزرگ عصر خود بود. سبط او حاج میرزا حسن و حاج میرزا محسن و حاج میرزا علی و احفاد اینان از رجال بزرگ علم و فضیلت و پرچمداران حق و حقیقت بوده و هستند. صاحب ترجمه مجتهد علیاری پس از عمری طولانی در راه خدمت به اسلام و تدریس فقها سرانجام در شب جمعه چهارم رجب 1327 در تبریز وفات نمود.

رسمیت یافتن دین مسیح(ع) در روم به فرمان امپراتوری روم (529م)

در غرب، دو طرف نزاع، اگوستین (354-430م.) و پلاگیوس (360-420م.) بودند. بحث آنان در خصوص مسئله طبیعت انسان و راه نجات او بود؛ آیا انسان فقط از طریق قدرت الهی نجات می یابد، یا در فرایند نجات جایی برای اراده انسانی نیز وجود دارد؟ سخن پلاگیوس این بود که همه انسانها آزاد خلق شده اند و می توانند خوب یا بد را برگزینند. اما به نظر اگوستین اعتقادات پلاگیوس با بسیاری از آموزه های اساسی مسیحی ناسازگار بود. او می گفت این اعتقادات با آموزه های فیض ازلی، گناه نخستین و منجی بودن مسیح، در تعارض است. اگوستین می گفت انسان وارث گناه آدم است و خودش هرگز نمی تواند برای نجات خود اقدام کند، اما مسیح با صلیب خود، این نجات را ممکن ساخت و هر کس فیض الهی شامل حال او شود، نجات می یابد. درباره منشأ اندیشه های اگوستین باید گفت او در واقع سخن پولس را در این باره بیان کرده و سخن تازه ای نگفته است. سرانجام عقاید پلاگیوس در سال 431 م. در شورای آقسُس محکوم شد، اما نزاع ادامه یافت. پس از آن، راهبی به نام یوحنا کاسیان (360-435م.) تلاش کرد تا دو نظر را با هم بیامیزد. بر این اساس، برای مدتی اندیشه ای نیمه پلاگیوسی حاکم شد، اما سرانجام در شورای اورانژ در سال 529م. تعالیم پلاگیوس و یوحنا کاسیان محکوم، و تعالیم اگوستین با اندکی تعدیل پذیرفته شد. بنابراین در پایان قرن پنجم، نظام الهیاتی مسیحی به شکل نهایی خود رسید و در باب مسیح شناسی، اندیشه های پولس به طور کامل پذیرفته شد، اما در باب انسان و نجات، اندیشه های او با اندکی تعدیل مورد قبول قرار گرفت.

مرگ "ژوزف هایدن" استاد موسیقی و آهنگ&rm؛ ساز بزرگ اتریشی (1809م) (ر.ک: 31 مارس)

هایدن، در روستایی کوچک در روهراو اتریش زاده شد. پدرش چرخ ارابه می ساخت و هایدن کوچک تا شش سالگی به جز آوازهای عامیانه که پدرش دلبسته خواندن آنها بود و نیز رقص هایی روستایی که هنگام جشن و سرور در گوشه و کنار زادگاهش برپا می شد، چیزی از موسیقی نمی شناخت. در ۸ سالگی به وین رفت تا به عضویت پسران آواز خوان کلیسای سن اشتفان درآید. در آن جا اگرچه صدای دلنشین او مورد توجه قرار گرفت، اما هیچ امکانی برای تحصیل آهنگسازی و هنر نوازندگی برایش فراهم نیامد و هنگامی که صدای خوشش را از دست داد او را بدون کمترین پول از سن اشتفان روانه گوشه خیابان کردند. او درباره این دوره چنین گفته: « با تدریس موسیقی به بچه های ۷، ۸ ساله بود که به زحمت می توانستم زنده بمانم » او در آن ایام در تلاش بود تا فن آهنگ سازی را خود به تنهایی بیاموزد و همزمان به هر کاری که می توانست از جمله نوازندگی ویولون در گروه محبوب نوازندگان خیابان وین که اسباب سرگرمی و تفریح شبانه مردم را فراهم می کرد می پرداخت. هایدن گرچه خود را اسیر شغلش حس می کرد، اما بعدها در توصیفی خردمندانه از وضعیت خود چنین گفت: «آن جا نه فقط دلگرم به اقبال و پذیرش مداوم بودم بلکه در مقام رهبر ارکستر می توانستم تجربه کنم و دریابم که چه چیز سبب تقویت جلوه ای صوتی می شود یا آن را تضعیف می کند و به این ترتیب می توانستم به دلخواه خود ترکیب سازها را بهبود بخشم، آن ها را تغییر دهم و سازهایی را حذف یا اضافه کنم. از دنیا دور افتاده بودم.» هایدن رهیاب سبک کلاسیک در تکامل بخشیدن به سمفونی و کوارتت زهی پیشرو بود. موتزارت و بتهوون از سبک او تاثیر پذیرفته بودند. هایدن در سال ۱۸۰۹ هنگام اشغال وین توسط ارتش ناپلئون در ۷۷ سالگی در گذشت.